

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ**„ВАСИЛ ЛЕВСКИ”****ФАКУЛТЕТ „ОБЩОВОЙСКОВИ”****КАТЕДРА „ЛОГИСТИКА НА СИГУРНОСТТА”****РЕЦЕНЗИЯ**

от професор д-р и к-н Христо Маринов Иванов,
професор в катедра „Информационни технологии” на факултет
„ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И МЕНИДЖМЪНТ ” при ВУТП”, гр. София

на дисертационния труд на капитан

СТАНИМИР ХРИСТОВ СТОЯНОВ

**на тема: УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СКЛАДИРАНЕТО НА
МАТЕРИАЛНИ СРЕДСТВА КАТО ЕЛЕМЕНТ НА
ЛОГИСТИЧНАТА СИСТЕМА НА БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ**

за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”
Професионално направление 3.7. „Администрация и управление”
Научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (сигурност и отбрана)

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Съхраняването на материални средства е поддържаща функция на военната логистика. С развитието и усъвършенстването на системите за колективна сигурност нарастват възможностите за управление на кризи, предотвратяване и решаване на конфликти.

Поради тази причина смятаме за целесъобразно да се усъвършенства цялостния процес на складиране на запаси на БА. От тази гледна точка, за складирането вече следва да се изгради една нова, по-различна визия.

Значимостта и актуалността в дисертационния труд проблематика се определят от:

- факта, че отбранителната функция на армията не отпада;
- приемането на Република България за пълноправен член на НАТО;
- ролята и значението на складовата дейност на БА;
- непрекъснатото развитие на технологиите и практиките при изпълнение на складовите операции;
- търсенето на насоки за понижаване на общите логистични разходи;
- необходимостта от въвеждане на нов подход за изпълнение на логистичните дейности.

Актуалността на темата, свързана с усъвършенстване на складирането на материални средства като част от логистичната система на БА е обусловена и от възникналите през последните петнадесет години десетки взривове в складове за боеприпаси, намиращи се на територията на Република България, които са с изключително негативни последици.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Установих, че темата на дисертационния труд е в съответствие с

основното съдържание на разработката.

Предмет на изследване е състоянието на складовете и базите и процеса на съхранение, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА.

Обект на изследването са складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА.

Целта на дисертационния труд е да се изследва състоянието, проблемите и предизвикателствата, стоящи пред складовото стопанство и откриване и предлагане на насоки за неговото усъвършенстване, чрез анализиране на складовите процеси и отделни складови операции, носещи най-големи сравнителни предимства и недопускащи възникване на инциденти в условията на ресурсна ограниченост на логистичната система на БА.

В тази връзка научноизследователски задачи са:

- ❖ Да се изследват научно-теоретичните постановки и историческото развитие и опит в складирането на материални средства като елемент от логистичната система на БА;

- ❖ Да се анализира състоянието на складовото стопанство, свързано с материалните средства от клас V – боеприпаси, експлозиви, смеси за огнемети, и да се открият съществуващите проблеми;

- ❖ На основата на направените анализи и откритите проблеми да се разработи модел за оценка и управление на риска, свързан с работата на складовете и базите за съхранение на материални средства от клас V – боеприпаси, експлозиви, смеси за огнемети.

- При **методология** на изследването са използвани редица съвременни научни подходи и методи като системен подход, аналитичен подход, проучване на трудовете на водещи в областта автори, проучване на добрите практики на наши и чуждестранни организации, сравнителен

анализ, експертен анализ, метод на анкетата, метод на наблюдението, метод на интервюто и други. С цел постигане на по-голяма нагледност на представените изследвания в дисертационния труд са включени схеми, графики и таблици.

➤ **Ограничително условие** е, че процесът на усъвършенстване на складирането на материални средства като елемент на логистичната система на БА се разглежда само по отношение на материалните средства от клас V – боеприпаси, експлозивни и смеси за огнемети.

В Глава първа «НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕН АНАЛИЗ И ЕВОЛЮЦИЯ НА ЛОГИСТИКАТА НА СКЛАДИРАНЕТО НА БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ» са ни предлагани теоретичните постановки относно нормалното придвижване на материалните потоци в логистичната система, което е невъзможно без в определено време и пунктове да се формират и складираат запаси. В този смисъл складирането е логистична функция, осигуряваща формиране, поддържане, рационално разполагане, отчитане и обновяване на запаси. В края на главата са ни предложени и 5 извода.

В Глава втора «СЪСТОЯНИЕ НА СКЛАДОВЕТЕ И БАЗИТЕ ЗА СЪХРАНЕНИЕ, ПРОИЗВОДСТВО, РЕМОНТ, РАЗСНАРЯДЯВАНЕ И УНИЩОЖАВАНЕ НА БОЙНИ ПРИПАСИ, ВЗРИВНИ ВЕЩЕСТВА И БАРУТИ В БА» са анализирани изграждането и функционирането на складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА. Главата завършва с 4 извода.

В Глава трета «НАСОКИ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СКЛАДИРАНЕТО НА МАТЕРИАЛНИ СРЕДСТВА ОТ КЛАС V БОЕПРИПАСИ, ЕКСПЛОЗИВИ И СМЕСИ ЗА ОГНЕМЕТИ, ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА РИСКА» е определен рискът, който е обективно явление от реалния живот. Той е неизбежен, не може да бъде премахнат, но може да бъде ограничаван, прехвърлян, разделян, покриван, компенсиран и

управляван. Главата завършва с 3 извода.

В края на дисертационният труд са ни предложени и общи изводи:

1. Изискванията за изграждане и функциониране на складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА се основават на ефективна за времето си, но за съжаление остаряла за съвременните условия нормативна уредба;

2. Целесъобразно е, поддържане и обновяване на съществуващата материална база и завишаване на контрола на дейността в тези складове и бази, с цел предотвратяване на риска от инциденти, които в повечето случаи имат изключително негативни последици.

3. Нивата на риска в изследваните складови бази са ниски и отчасти средни;

4. Един от възможните начини за получаване на положителен ефект в логистиката е създаването и използването на съвременни информационни системи.

Направени са и 6 предложения.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

В резултат на разработването на дисертационния труд като изследователски резултати на докторанта приемам като **научни приноси:**

1. Изследвани са научно-теоретичните постановки за логистиката на складирането като елемент на логистичната система на една организация, и в частност на Българската армия, на основата на критичен анализ на водещите автори в областта;

2. Доразвита е идеята за създаване и приложение на Информационна система Логистика на БА като са изследвани нейните характеристики,

значение и ползите за развитие на логистиката на БА;

3. Развити и обогатени са научно-теоретичните постановки за оценка и управление на риска.

Научно-приложни приноси:

1. Направено е научно изследване с практическа насоченост на еволюцията на логистиката на складирането на БА за дълъг период от време.

2. Изследвани са изискванията за устройство и функциониране на складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА на основата на действащите нормативни документи и са и усъвършенстване;

3. Направено е емпирично изследване, чрез провеждане на методите на допитване – анкета и стандартизирано интервю;

4. Разработен е модел за оценка и управление на риска при складирането на материални средства от клас V – боеприпаси, експлозивни и смеси за огнемети.

4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Основните научни и научно-приложни резултати от извършените изследвания в дисертационния труд се свеждат до доказване с нови и с известни средства на съществени нови, актуални страни на съществуващи научни проблеми и теории. Резултатите от извършените в дисертационния труд изследвания представляват лично дело на дисертанта и очертават значимостта на постигнатите приноси за теорията и практиката, свързана с изграждането, функционирането и развитието на системата за подготовката на офицери за запаса и резерва в България.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

По тематиката на дисертационния труд докторантът е представил девет авторски публикации с характер на научни доклади, пряко кореспондиращи с темата на дисертацията, изнесени на авторитетни научни форуми. Два са самостоятелни и седем в съавторство.

6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

В процеса на разработване на дисертационния труд авторът коректно е използвал 100 литературни източника, което показва задълбоченост и широка обхватност при подготовката и извършването на научноизследователския процес. Не ми е известно резултати от изследването в дисертационния труд да са цитирани от други автори.

7. Оценка за автореферата

Авторефератът е разработен съгласно изискванията и съдържа основните проблеми и начини за тяхното решение, посочени в дисертационния труд. Той дава пълна представа за научната стойност и практическата приложимост на постигнатите приноси от дисертанта. Имам известни забележки относно възможността за по-голямо обобщение при формулиране на научните приноси на изследването.

8. Критични бележки

Наред с положителното в дисертационния труд на капитан Станимир Стоянов са допуснати и известни слабости свързани с неточности, повторения, неизчистен стил на изложение и редакционни и стилни грешки, които не намаляват научната му стойност.

Посочените недостатъци не се отразяват съществено върху значимостта на приносите в дисертационния труд. Дисертацията е задълбочен и добре оформен научен труд от изследването на актуален проблем и е с постигнати значими научни и приложни приноси.

9. Лични впечатления за докторанта

Не познавам лично дисертанта. Моите лични впечатления за него са само от дисертационният му труд, автореферата и предложените публикации.

10. Заключение

Представената дисертация е задълбочен и завършен научен труд от изследването на актуален проблем с постигнати значими научни и приложни приноси, доказващи способността на докторанта самостоятелно да разработва важни въпроси за теорията и практиката.

11. Оценка на дисертационния труд

От анализа на дисертационният труд се налага изводът, че той притежава научни и научно-приложни приноси и отговаря на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане. Затова **убедено** предлагам на научното жури да присъди на капитан Станимир Христов Стоянов ОНС „Доктор” за разработения труд на тема **„УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СКЛАДИРАНЕТО НА МАТЕРИАЛНИ СРЕДСТВА КАТО ЕЛЕМЕНТ НА ЛОГИСТИЧНАТА СИСТЕМА НА БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ ”** в област на висшето образование: **3. „Социални, стопански и правни науки”,** професионално направление: **3.7. „Администрация и управление** научна специалност **05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (сигурност и отбрана).**